

УДК 351.741:343.1

БІЛИК В.М.

**ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ПОЛІЦІЇ
ЩОДО СУМІСНИЦТВА ТА СУМІЩЕННЯ З ІНШИМИ ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ**

Статтю присвячено проблемам проходження служби в поліції щодо суміщення з іншими видами діяльності. Проаналізовано та визначено основні поняття, пов'язані зі службовим сумісництвом поліцейських, та здійснено їх тлумачення. Зроблено висновок щодо невизнання корупційними діями здійснення суто наукової чи викладацької діяльності, якщо вона є джерелом законного й раціонально обґрунтованого за розміром доходу, жодним чином не пов'язана з корисливими діями (бездіяльністю) особи під час безпосереднього виконання покладених на неї службових обов'язків.

Ключові слова: проходження служби, поліція, суміщення з іншими видами діяльності, корупція, службове сумісництво поліцейських.

Статья посвящена проблемам прохождения службы в полиции по совмещению с другими видами деятельности. Проанализированы и определены основные понятия, связанные со служебным совмещением полицейских, и осуществлено их толкование. Сделан вывод о непризнании коррупционными действиями осуществления чисто научной или преподавательской деятельности, если она является источником законного и рационально обоснованного по размеру дохода, никак не связана с корыстными действиями (бездействием) лица при непосредственном выполнении возложенных на него служебных обязанностей.

Ключевые слова: прохождение службы, полиция, совмещение с другими видами деятельности, коррупция, служебное совмещение полицейских.

This article deals with the problems of service in the police in combination with other activities. Analyzed and defined the basic concepts related to part-time police office and made their interpretation. The author concludes, on the recognition of corruption actions not to pure research or teaching, if it is a source of legitimate and rationally reasoned by size of income has nothing to do with the selfish actions (inaction) of a person with direct discharge of her official is required bonds.

Key words: military service, police, combination with other activities, corruption, police official residence.

Вступ. Соціально-економічний і науково-технічний розвиток України на сучасному етапі пов'язаний із вирішенням проблем будівництва державності та зміцненням правопорядку, інтелектуалізацією суспільства. Сучасна законодавча діяльність Верховної Ради України має досить бурхливий характер. Усі закони, насамперед ті, що обмежують права людини, скovouть її поведінку, потребують глибокого соціологічного й юридичного аналізу.

Конституція України має найвищу юридичну силу, її норми є нормами прямої дії; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України й повин-

© БІЛИК В.М. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності (Національна академія внутрішніх справ)

ні відповідати їй; відповідальність за діяння, які є кримінальними, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, визначається винятково законами України.

Поряд із такими діяннями в економічній і соціально-культурній сферах корупція не залишила осторонь державні органи, які за своїм функціональним призначенням повинні боротися з її проявами. Насамперед це стосується органів внутрішніх справ, у тому числі особливостей проходження служби в поліції щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, а також дотримання законності самими працівниками поліції.

Тільки в останні роки почав поступово зростати інтерес до наукового комплексного осмислення вказаної проблеми, до запровадження й реалізації в практичній діяльності конкретних кроків у реформуванні органів внутрішніх справ. Свідченням цього є прийняття Верховною Радою України Закону України «Про Національну поліцію України» та різке збільшення кількості наукових публікацій у цій сфері. Поглибленому дослідженню реформування органів внутрішніх справ та особливостям проходження служби присвячені роботи О. Бандурки, С. Брателя, Є. Додіна, О. Дрозда, В. Дурдинця, Р. Калюжного, А. Карасьова, В. Колпакова, С. Константінова, О. Копана, М. Корнієнка, О. Кузьменко, В. Курила, М. Лошицького, І. Лугового, В. Олефіра, М. Хавронюка та інших.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення правового аналізу проходження служби в поліції щодо суміщення з іншими видами діяльності, а також визначення основних понять щодо службового сумісництва поліцейських.

Результати дослідження. Загальні засади проходження служби в поліції визначені в розділі VII Закону України «Про Національну поліцію України» від 2 липня 2015 р. [16].

Під проходженням служби розуміється сукупність юридичних фактів, які зумовлюють зміни службово-правового положення працівників органів внутрішніх справ.

До них відносяться такі:

- зарахування в кадри;
- призначення на посаду;
- присвоєння спеціального звання;
- службове атестування;
- переміщення по службі;
- звільнення з органів внутрішніх справ [1].

Щодо службового сумісництва поліцейських під час проходження служби, то про це йде мова в ст. 66 Закону України «Про національну поліцію»: «Поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої» [16].

Положення цієї статті мають переважно профілактичний характер: вони спрямовані на запобігання корупції. Відповідальність за порушення обмежень, які за своїм характером є також корупційними правопорушеннями, виступає запобіжним заходом щодо більш небезпечних корупційних проявів, передусім корупційних злочинів.

Що стосується конкретних обмежень, передбачених ст. 66 цього закону, то в більшості випадків їх основне завдання можна визначити ще більш детально: воно полягає в запобіганні конфлікту державних (суспільних) та особистих (приватних) інтересів.

Передбачені в цій статті *обмеження мають деякі особливості*, оскільки вони: 1) стосуються певної категорії осіб, визначених у п. «д» ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. [11]; 2) мають чітко визначену спрямованість – запобігання та протидія корупції.

Необхідно наголосити, що певні обмеження антикорупційного характеру, передбачені ст. 66 Закону України «Про Національну поліцію України», за змістом збігаються з обмеженнями з іншими законами України («Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. [11], «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р. [19], «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 р. [22], «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р. [18] та інші), а за їх порушення цими законами передбачено дисциплінарну або іншу юридичну відповідальність. Так, відповідно до ст. 126 Конституції України [5] та ст. ст. 30, 32–34 Закону України «Про Вищу раду юстиції» від 15

січня 1998 р. [9] суддя звільняється з посади в разі порушення ним вимог щодо несумісності. Згідно зі ст. 4 Закону України «Про статус народного депутата України» від 17 листопада 1992 р. повноваження народного депутата України припиняються достроково в разі порушення ним вимог несумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності [21]. Також положення п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. майже дослівно збігаються з положеннями ст. 66 Закону України «Про національну поліцію». Зокрема, зазначається: «Особам, визначеним у п. 1 ч. 1 ст. 3 цього закону, забороняється займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією України або законами України» [11].

У ст. 1 Закону України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р. зазначено: «Підприємництво – це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність із виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг із метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності в порядку, встановленому законодавством» [18].

Відповідно до ст. 42 Господарського кодексу України підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [2].

Під заняттям іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю треба розуміти виконання посадовою особою, крім основної, ще й іншої оплачуваної роботи, незалежно від укладення трудового договору. Проте такі особи можуть займатися викладацькою, науковою та творчою діяльністю, медичною й суддівською практикою, інструкторською практикою зі спорту.

Заняття деякими з видів такої діяльності, наприклад, як хобі або виготовлення предметів, що не є товарами (тобто виготовлення їх не для продажу, обміну, використання як застави тощо, а для власного споживання), а також заняття медичною (як видом підприємницької діяльності), інструкторською й суддівською практикою не можна розглядати як правопорушення.

Підприємницькою діяльністю треба визнавати заснування приватного підприємства, а також управління ним, у тому числі через інших осіб (наприклад, найнятого директора підприємства). Адже в такому разі засновник (власник майна) зберігає за собою право визначати напрям і зміст підприємницької діяльності приватного підприємства, одержувати від неї дохід. Як зазначається в спеціальній літературі, створюючи приватне підприємство, власник майна втрачає право власності на передане підприємству майно, набуваючи натомість право на управління підприємством та отримання доходу від його діяльності (корпоративне право).

Відповідальність за заняття підприємницькою діяльністю, згідно з п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р., настає лише за умови, що особа, уповноважена на виконання функцій держави, є офіційно визнаним підприємцем, тобто офіційно наділена правом на заняття такою діяльністю [11]. Це постає зі ст. 8 Закону України «Про підприємництво», відповідно до якої юридична особа чи громадянин набувають статусу суб'єкта підприємницької діяльності з моменту державної реєстрації й отримання відповідного свідоцтва. Виходячи із цього, заняття підприємницькою діяльністю без державної реєстрації чи без передбаченого законодавством спеціального дозволу (ліцензії), якщо її отримання передбачено законом, тягне відповідальність не за Законом України «Про запобігання корупції», а за ст. 164 Кодексу України про адміністративні правопорушення [3].

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13 грудня 1991 р. наукова діяльність – це інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання й використання нових знань. Основними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження [15].

Фундаментальні наукові дослідження – наукова теоретична та (або) експериментальна діяльність, спрямована на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку [15].

Прикладні наукові дослідження – наукова й науково-технічна діяльність, спрямована на одержання й використання знань для практичних цілей [15].

Наукова й науково-технічна діяльність спрямовані на одержання й використання знань для практичних цілей.

Поняттям наукової діяльності охоплюються такі її різновиди, як науково-технічна, науково-педагогічна й науково-організаційна.

Науково-технічна діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання й використання нових знань у всіх галузях техніки й технологій. Її основними формами (видами) є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання [15].

Науково-педагогічна діяльність – педагогічна діяльність у вищих навчальних закладах, пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю [15].

Науково-організаційна діяльність – діяльність, спрямована на методичне, організаційне забезпечення й координацію наукової, науково-технічної й науково-педагогічної діяльності [15].

Чинними нормативними актами в галузі освіти не визначено, яка робота є викладацькою діяльністю. Визначення поняття «викладацька діяльність» наведено в Постанові Верховного Суду України «Про закриття провадження у справі у зв'язку з відсутністю складу корупційного правопорушення» від 21 березня 2008 р. [10] За визначенням цієї постанови *викладацька діяльність* у значенні, вжитому в Законі України № 356/95-ВР [8], – це процес надання знань, формування вмінь і навичок із різних напрямів освіти, розвитку інтелектуальних і творчих здібностей, фізичних якостей відповідно до задатків та запитів особи (учнів, студентів, стажерів, аспірантів, ад'юнктів, докторантів тощо); діяльність з отримання ними професії, підвищення їх виробничої кваліфікації, забезпечення фундаментальної наукової, загальнокультурної, спеціальної практичної підготовки й перепідготовки. Вона може включати в себе навчально-виховну, наукову, дослідницьку, пошукову, експериментальну роботу з різних проблем науки, техніки, мистецтва.

Згідно зі ст. 1 Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 7 жовтня 1997 р. *творча діяльність* – це індивідуальна чи колективна творчість професійних творчих працівників, результатом якої є твір чи його інтерпретація, що мають культурно-мистецьку цінність.

Професійний творчий працівник – це фізична особа, творча діяльність якої становить її основне заняття, що завершується створенням та оприлюдненням творів або їх інтерпретацією в галузі культури й мистецтва та є головним джерелом її доходів, незалежно від того, має вона чи не має будь-які юридично оформлені трудові відносини [20]. Відповідно до ст. 54 Конституції України громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової й технічної творчості; кожний громадянин має право на результати своєї творчої діяльності [5].

Згідно з п. 1.3. Наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики» від 2 лютого 2011 р. № 49 термін «*медична практика*» в цих Ліцензійних умовах має таке значення: вид господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, який провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами-підприємцями, які відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам, із метою надання видів медичної допомоги, визначених законом, та медичного обслуговування [12]. Відповідно до ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р. медична практика як вид господарської діяльності підлягає ліцензуванню [14].

У законодавстві відсутні визначення поняття «*інструкторська та суддівська практика із спорту*», а відтак ці питання ще потребують окремого законодавчого врегулювання. Вони лише згадуються в п. 30 Положення про спеціалізований навчальний заклад спортивного профілю, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 1999 р.

№ 2061, як форми спортивно-тренувальної діяльності (поряд із навчально-тренувальними заняттями, участю в змаганнях, навчально-тренувальними зборами, роботою в спортивно-оздоровчих таборих тощо) [7].

Відповідно до ч. 1 ст. 41 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» від 24 грудня 1993 р. спортивні судді є фізичними особами, які пройшли спеціальну підготовку, отримали відповідну кваліфікаційну категорію й уповноважені забезпечувати дотримання правил спортивних змагань, положень (регламентів) про змагання, а також забезпечувати достовірність зафіксованих результатів [23].

Що стосується інструкторів зі спорту, то до кола їх обов'язків, як правило, відносять такі: методичне забезпечення й організацію навчально-тренувальної роботи; контроль за комплектуванням спортивних груп, змістом і результатами навчально-тренувальної роботи, роботу з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів, проведення відкритих навчально-тренувальних занять; статистичний облік та аналіз результатів роботи спортивної школи, відділення, груп; контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням навчальних програм із видів спорту, навчальних планів, складення й додержання розкладу занять [13].

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 р. корупційним правопорушенням вважається зайняття іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської й суддівської практики зі спорту, що здійснюється в позаробочий час) або підприємницькою діяльністю особами, зазначеними в п. 1 ч. 1 ст. 3 цього закону. До них належать особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування, у тому числі особи рядового й начальницького складу органів внутрішніх справ [11]. Крім того, ст. 172-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлюється відповідальність за порушення обмежень щодо сумісництва й суміщення з іншими видами діяльності [3].

Зайняття особами, вказаними в п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції», у тому числі особами рядового й начальницького складу органів внутрішніх справ, викладацькою, науковою та творчою діяльністю, медичною практикою, інструкторською й суддівською практикою зі спорту кваліфікується як «корупційне правопорушення» в разі, якщо ця діяльність здійснюється цими особами в робочий час.

Однак Конституцією України громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової й технічної творчості (ч. 1 ст. 54) [5]. Відповідно до ч. 1 ст. 41 Основного Закону України кожен має право розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності [5]. Ці конституційні гарантії розвинуті у відповідних законах.

Згідно з положеннями ст. 1 Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» [20], ст. 45 Закону України «Про освіту» [17], ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [15] творча діяльність людини призводить до створення якісно нових духовних або матеріальних цінностей, яких потребує суспільство. Наукова й викладацька діяльність є видами інтелектуальної та творчої діяльності, що спрямована на одержання, поширення, використання нових знань, фахових навичок, їх практичне застосування.

Відповідно до ч. 1 ст. 3 Конституції України [5] людина визнається в Україні найвищою соціальною цінністю. У ч. 2 цієї статті [5] вказується, що держава відповідає перед людиною за свою діяльність, зміст і спрямованість якої визначаються правами й свободами людини та їх гарантіями.

Оскільки згідно із ч. 1 ст. 9 Конституції України [5] чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України, Конституційний Суд України звертає увагу на те, що в ратифікованих Україною Цивільній конвенції про боротьбу з корупцією 1999 р. [24], Кримінальній конвенції про боротьбу з корупцією 1999 р. [6], Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції 2003 р. [4] корупційна діяльність безпосередньо пов'язується з корисливими діями (бездіяльністю) посадової особи під час виконання покладених на неї службових обов'язків. Зазначене може прирівнюватися до давання чи отримання хабара, зловживання

службовим становищем чи впливом, сприяння відмиванню отриманих від корупційних злочинів доходів, їх приховування, розкрадання чи нецільового використання майна, перешкоджання здійсненню правосуддя, а також незаконного збагачення як значного збільшення доходів, яке перевищує законні доходи особи і яке вона не може раціонально обґрунтувати, тощо.

Висновки. Таким чином, наведені положення унеможливають визнання законодавцем корупційними діями здійснення суто наукової чи викладацької діяльності, якщо вона є джерелом законного й раціонально обґрунтованого за розміром доходу, ніяк не пов'язана з корисливими діями (бездіяльністю) особи під час безпосереднього виконання покладених на неї службових обов'язків.

Усі ці особливості інтелектуальної сфери діяльності людини враховує чинний Закон України «Про запобігання корупції» [11], який не встановлює адміністративної відповідальності для осіб, уповноважених на виконання функцій держави, за зайняття викладацькою, науковою, творчою діяльністю в робочий час.

З метою ефективного використання робочого часу державними посадовими особами законодавцем можуть бути передбачені додаткові дозвольні механізми (регулятори), які унормовують їх участь у науковій і викладацькій діяльності не за основним місцем роботи, проте не шляхом визнання цих дій корупційними та встановлення адміністративної відповідальності лише за сам факт здійснення її не в позаробочий час. Треба виходити з того, що будь-яке обмеження прав людини та громадянина повинне бути не тільки юридично обґрунтованим, а й соціально виправданим і адекватним.

Список використаних джерел:

1. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : [навчальний посібник] / [В. Черней, С. Константінов, С. Братель та ін.] ; під заг. ред. В. Коваленко. – 5-те вид. – К. : ПП «Дірект Лайн», 2014. – 215 с.
2. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31 жовтня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 49. – Ст. 2048.
5. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) від 27 січня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 47–48. – С. 2028.
7. Положення про спеціалізований навчальний заклад спортивного профілю : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 1999 р. № 2061 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 45. – С. 40.
8. Про боротьбу з корупцією : Закон України від 5 жовтня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 34. – Ст. 266.
9. Про Вищу раду юстиції : Закон України від 15 січня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 6. – С. 13. – Ст. 206.
10. Про закриття провадження у справі у зв'язку з відсутністю складу корупційного правопорушення : Постанова Першого заступника Голови Верховного Суду України від 21 березня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://golovbukh.ua/regulations/8435/8437/466006>.
11. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
12. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 2 лютого 2011 р. № 49. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 13. – С. 184. – Ст. 551.

13. Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 993 // Урядовий кур'єр. – 2008. – № 222. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-%D0%BF>.
14. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158.
15. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
16. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. // Голос України. – 2015 – № 141–142. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/article/257729>.
17. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34. – Ст. 451.
18. Про підприємництво : Закон України від 7 лютого 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 14. – Ст. 168.
19. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2–3. – Ст. 12.
20. Про професійних творчих працівників та творчі спілки : Закон України від 7 жовтня 1997 р. // Офіційний вісник України. – 1997. – № 45. – Ст. 427.
21. Про статус народного депутата України : Закон України від 17 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3. – Ст. 17.
22. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 7 липня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 55/1. – С. 7. – Ст. 1900.
23. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 80.
24. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією від 4 листопада 1999 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 9. – С. 252. – Ст. 592.

УДК 35.075.5

БОРОВКОВ Р.О.

ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МОБІЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ

У статті доведено, що адміністративно-правове регулювання мобільного зв'язку в Україні – це цілеспрямований вплив норм адміністративного права з метою забезпечення права громадян України на вільний, доступний і якісний мобільний зв'язок. Адміністративно-правове регулювання здійснюється спеціальною публічною адміністрацією, насамперед Національною комісією з питань регулювання зв'язку України, за допомогою всіх законодавчо прописаних адміністративних засобів. Виявлено, що основними адміністративно-правовими інструментами правового регулювання мобільного зв'язку є нагляд, ліцензування, визначення принципів з'єднання телекомунікаційних мереж, регулювання тарифів, розподіл номерного ресурсу, присвоєння, облік номерного ресурсу.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, користувач, мобільний зв'язок, оператор, радіочастота.

© БОРОВКОВ Р.О. – здобувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права (Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»)